

ข่าวหนังสือพิมพ์วันที่ ๑๙ - ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

โดย กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์

กองสารนิเทศและประชาสัมพันธ์ ขอเสนอข่าวและบทความที่เกี่ยวข้องกับศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม และกระบวนการยุติธรรม ซึ่งได้ทำการตรวจจากหนังสือพิมพ์รายวัน รายละเอียด ดังต่อไปนี้

ฉบับวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๕ เรื่อง

๑. “ศาลจัดโครงการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท” จากหนังสือพิมพ์ เดลินิวส์
๒. ภาพข่าว “บริจาคน้ำดื่ม” จากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
๓. ภาพข่าว “ปลูกดอกดาวเรือง” จากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ
๔. “ทหาร-ตร.ตรวจบ้านหูกาะสมุย” จากหนังสือพิมพ์ มติชน
๕. “จีสนช.ยับยั้งกฎหมายแปรรัฐวิสาหกิจ” จากหนังสือพิมพ์ ข่าวสด

ฉบับวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๒ เรื่อง

๑. คอลัมน์กฎหมายวาไรตี้ “หนี้ในระบบ” จากหนังสือพิมพ์ ไทยโพสต์
๒. “ย้าย อริสมันต์ เข้าเรือนจำในกทม.” จากหนังสือพิมพ์ ไทยโพสต์

ฉบับวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๕ เรื่อง

๑. คอลัมน์คนตามข่าว “สืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล ว่าที่อธิบดีผู้พิพากษภาค ๒” จากหนังสือพิมพ์ มติชน
๒. คอลัมน์ตนปนข่าว “๙ ชื่อองค์กร คดียิ่งลักษณ์-จิจุจี้” จากหนังสือพิมพ์ ไทยโพสต์

กรุงเทพมหานคร

๓. “การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม (๑)” จากหนังสือพิมพ์ มติชน
๔. คอลัมน์มุมมองกฎหมาย “คำแถลงการณ์ต่อศาล” จากหนังสือพิมพ์ โพสต์ทูเดย์
๕. ภาพข่าว “ไกล่เกลี่ย” จากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

Source :

มติชน

Date : 21 ต.ค. 2560

Page : 4

No: 60289363

สืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล

ว่าที่อธิบดีผู้พิพากษาศาลภาค 2

คน ตามข่าว

ผู้

พิพากษาหัวหน้าคณะ
ในศาลอุทธรณ์ประจำ
สำนักประธานศาลฎีกา
และโฆษกศาลยุติธรรม

ได้รับแต่งตั้ง ให้ไปดำรง
ตำแหน่ง อธิบดีผู้พิพากษาศาล
ภาค 2 (ภาคตะวันออก) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 เป็นต้นไป
ทั้งนี้ เป็นไปตามมติที่
ประชุมคณะกรรมการตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ก.ต.) มี วีระพล ตั้งสุวรรณ
ประธานศาลฎีกา เป็นประธาน ก.ต. ที่ได้
ประชุมเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม และเห็นชอบ
การโยกย้ายแต่งตั้งและสับเปลี่ยนตำแหน่ง
ข้าราชการตุลาการ ชั้น 4 ระดับ ผู้พิพากษา
ศาลฎีกา, อธิบดีศาล, รองประธานศาล
อุทธรณ์, หัวหน้าอุทธรณ์ และผู้พิพากษาศาล
อุทธรณ์ 152 ตำแหน่ง

เกิดวันที่ 22 เมษายน 2503 นิตินิติ
ศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2), นิตินิติ
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายอาญา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, เนติบัณฑิตไทย,
บ.ย.ส.รุ่นที่ 6 และ บ.ย.ป.รุ่นที่ 1 รัชราชการ
สังกัดสำนักงานศาลยุติธรรม

ปี 2531-2534 ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา
ศาลจังหวัดพะเยา, ปี 2535-2540 ดำรง

ตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้า
ศาลจังหวัดสมุทรปราการ, ปี
2542-2543 ดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแขวง
สงขลา, ปี 2543-2545 ดำรง
ตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้า
ศาลนครปฐม, ปี 2545-2548
ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษา
หัวหน้าศาลประจำสำนัก
ประธานศาลฎีกา, ปี 2548-

2549 รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา
กรุงเทพใต้, ปี 2549-2550 ดำรงตำแหน่ง
อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญากรุงเทพใต้, ปี
2550-2552 ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาล
อุทธรณ์ภาค 1, ปี 2552-2554 ดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ประจำสำนักประธาน
ศาลฎีกา (ระหว่างปฏิบัติหน้าที่ดำรงตำแหน่ง
เป็นผู้บริหารโครงการ ส่งเสริมประสิทธิภาพ
งานยุติธรรมศาลในจังหวัดชายแดนภาค
ใต้), ปี 2555-2558 ดำรงตำแหน่งประธาน
แผนกคดีเลือกตั้งในศาลอุทธรณ์ภาค 4

ปี 2558-ปัจจุบัน ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะ
ในศาลอุทธรณ์ประจำ สำนักประธานศาลฎีกา

ดำรงตำแหน่งใหม่ อธิบดีผู้พิพากษา
ศาลภาค 2 (ภาคตะวันออก) ตั้งแต่วันที่
1 ตุลาคม 2560 เป็นต้นไป

Source :

ไทยโพสต์

Date :

21 ส.ค. 2560

Page :

5

No :

คนบนข่าว

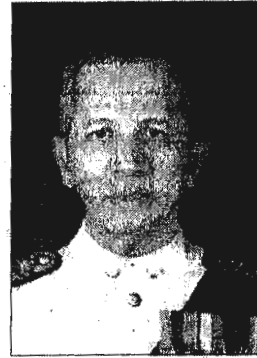
5

9 ชื่อองค์คณะ คดียิงลักษณะ-จิฑูจ

นี้ บดยหลัง 5 วันสุดท้าย ก่อนถึงวันชี้ชะตาคดี
จำนำข้าวในวันศุกร์ที่ 25 ส.ค.นี้ พบว่าตอนนี้
โมเมนตัมของข่าวทั้งการเมือง เศรษฐกิจ ความ
มั่นคง กำลังพุ่งความสนใจไปที่ศาลฎีกาแผนก
คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งหมด ว่า
วันดังกล่าวจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้างทั้งในและนอกห้อง
พิจารณาคดี

อย่างตัวยิงลักษณะ ชินวัตร พบว่าเมื่อสุดสัปดาห์ที่
ผ่านมาได้เดินทางไปวัดมะขาม เพื่อทำบุญถวายสังฆทาน
แด่พระปลัดบุญปลุก เจ้าอาวาสวัดมะขาม และลอย
เทียน จากนั้นไปปล่อยปลา
และให้อาหารปลาที่ท่าหน้า
วัด ก่อนเดินไปศาลเจ้าไหว้
ขอพรเขียนแปะ

โดยคดีจิฑูจกับคดียิง
ลักษณะนั้น มีองค์คณะตุลา
การที่มีชื่อซ้ำกัน 5 คน ที่
ถือเป็นเสียงข้างมากจาก 9
ตุลาการ ซึ่งจะมีผลต่อการ
ลงมติ เพราะผลการตัดสิน
จะใช้เสียงข้างมาก

ชีพ จุลมนต์

สำหรับองค์คณะในคดี

ยิงลักษณะมีดังนี้ 1.นายชีพ

จุลมนต์ รองประธานศาลฎีกาและว่าที่ประธานศาลฎีกา
คนใหม่ เป็นตุลาการเจ้าของสำนวน 2.นายโสภณ วัฒน
พันธุ์ 3.นายวิรุพท์ แสงเทียน 4.นายธนฤกษ์ นิตเศรณี
5.นายธนสิทธิ์ นิลกำแหง 6.นายโสภณ โรจน์อนนท์
7.นายพิศล พิรุณ 8.นางอุบลรัตน์ ลุยวิกภัย 9.นายธานีศ
เกศวพิทักษ์

ขณะที่คดีจิฑูจมีองค์คณะ คือ 1.นายธนฤกษ์ นิต
เศรณี 2.นายโสภณ วัฒนพันธุ์ 3.นายวิรุพท์ แสง
เทียน 4.นางทัศนีย์ จันสัญญาชัย ธรรมเกณฑ์ 5.นายชีพ
จุลมนต์ 6.นางพฤษภา พนมยันตร์ 7.นายพิศล พิรุณ
8.นางนวลน้อย-พลทวี และ 9.นายอภิรัตน์ ลัดพลี

ทำให้ชื่อขององค์คณะตุลาการที่ทำทั้งสองคดีใน
เวลาเดียวกัน ทั้งคดียิงลักษณะและคดีบุญทรงที่มีด้วยกัน
5 คน จึงประกอบด้วย ชีพ จุลมนต์, ธนฤกษ์ นิตเศรณี,
พิศล พิรุณ, โสภณ วัฒนพันธุ์ และวิรุพท์ แสงเทียน.

การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม (1)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ
ค. ด้านกฎหมาย

(1) มีกลไกให้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ หรือข้อบังคับต่างๆ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 77 และพัฒนาให้สอดคล้องกับหลักสากล โดยให้มีการใช้ระบบอนุญาตและระบบการดำเนินการโดยคณะกรรมการเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อให้การทำงานเกิดความคล่องตัว โดยมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน และไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น เพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(2) ปฏิรูประบบการเรียนการสอนและการศึกษา อบรมวิชากฎหมายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายให้เป็นผู้มีความรอบรู้ มีนิติทัศนะ และยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรมของนักกฎหมาย

(3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมายของรัฐโดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลกฎหมายได้สะดวก และสามารถเข้าใจเนื้อหาสาระของกฎหมายได้ง่าย

(4) จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม

(1) ให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และมีกลไกช่วยเหลือประชาชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ รวมตลอดทั้งการสร้างกลไกเพื่อให้มีการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อลดความเหลื่อมและความไม่เป็นธรรมในสังคม

(2) ปรับปรุงการสอบสวนคดีอาญาให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ชัดเจนเพื่อให้คดีขาดอายุความ และสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา รวมทั้งกำหนดให้การสอบสวนต้องใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์ และจัดให้มีบริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มากกว่าหนึ่งหน่วยงานที่มีอิสระจากกันเพื่อให้ประชาชนได้รับการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างมีทางเลือก

(3) เสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้มุ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็ว

(4) ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสมและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง และโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน

ในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกับ

เพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างอิสระ ไม่ตกอยู่ใต้อาณัติของบุคคลใด มีประสิทธิภาพและภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เน้นการปฏิรูปประเทศเป็นสำคัญ เพื่อให้ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ รวมทั้งสังคมต้องมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การปฏิรูปประเทศนั้นมีหลายด้าน คือ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านอื่นๆ

สำหรับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องด้วยคือ ศาล องค์กรอัยการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม และทนายความนั้น ควรให้แต่ละองค์กรได้มีการปฏิรูปตนเองโดยให้ประชาชนเจ้าของประเทศมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง มีควรให้หน่วยงาน คณะบุคคล หรือบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมมาช่วยปฏิรูป เพราะไม่มีใครจะรู้ดีกว่าองค์กรของตัวเอง ผู้เขียนซึ่งเรียนและสอนกฎหมายมาตลอดชีวิต ขอแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 258

ง.ด้านการบวนการยุติธรรม ดังนี้

1. ปัจจุบันประชาชนทั่วไปมีความรู้สึกรู้ว่ากระบวนการยุติธรรมดำเนินไปอย่างล่าช้าทุกขั้นตอน จึงมักมีคำกล่าวเปรียบเปรยว่า กระบวนการยุติธรรมที่ล่าช้าก็แสดงว่าไม่มีความยุติธรรม

ดังนั้นควรกำหนดระยะเวลาทุกขั้นตอนไว้เป็นกรอบเพื่อไม่ให้คดีล่าช้าเกินควร เช่น คดีอาญาประเภทใดตำรวจซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนควรดำเนินการให้เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาใด

ในชั้นพนักงานอัยการเสร็จเวลาใด และในชั้นศาลไม่ว่าศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา ควรกำหนดกรอบเวลาเสร็จให้ชัดเจนเช่นเดียวกัน เพราะแม้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27 วรรคหนึ่ง จะบัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพ และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน”

แต่ในความเป็นจริงประชาชนที่ยากจนและขาดแคลนทุนทรัพย์จะเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้น้อยกว่าผู้มีฐานะและอำนาจทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีอาญาผู้ร้ายที่ตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลยก็สามารถประกันตัวได้ แม้จะมีการดำเนินคดีนานเท่าใดก็ไม่เดือดร้อน แต่ผู้มีฐานะยากจนไม่มีหลักประกันก็อาจจะถูกควบคุมหรือกักขังในระหว่างถูกดำเนินคดี ทำให้เสียสิทธิเสรีภาพและทำให้ครอบครัวแตกแยก เป็นปัญหาในทางสังคม จึงจำเป็นต้องมีการสร้างกลไกหรือบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ

เรื่องนี้ผู้บริหารประเทศสามารถตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการ และผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม แต่ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะได้รับทราบความคิดเห็นของประชาชนเจ้าของประเทศ และข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริงในสังคมประเทศไทย

2. การปรับปรุงการสอบสวนคดีอาญาให้มีประสิทธิภาพและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสมนั้น ปัจจุบันประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่มีบทบัญญัติไว้เหมือนกันแต่อาจยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

ผู้เขียนเห็นว่ากรบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับคดีอาญาควรบัญญัติให้ชัดเจนและตีความโดยเคร่งครัด มิฉะนั้นจะเป็นช่องโหว่ให้ผู้มีความรู้ทางกฎหมายที่ไม่มีจริยธรรมหรือคุณธรรมหลักเสีย อันจะก่อให้เกิดความไม่สงบในสังคมประเทศชาติ แต่การสอบสวนคดีอาญาเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ จึงควรให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรงประชุมร่วมกันเพื่อปรับปรุงโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม ส่วนนักวิชาการหรือผู้มีความรู้ทางกฎหมายอื่น ควรเป็นเพียงผู้สนับสนุนไม่ใช่ผู้ชี้แนะหรือกำหนดหลักเกณฑ์การสอบสวนขึ้นมา ทั้งนี้หน่วยงานใน

กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องไม่เห็นด้วย

ดังเช่น การออกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ฉบับใหม่ ผู้เขียนจึงขอเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญาว่าอารยประเทศ ทั้งประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) และประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) มีบทบัญญัติกฎหมายหรือแนวปฏิบัติอย่างไร ดังนี้

การดำเนินคดีอาญาในระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) เช่น ประเทศฝรั่งเศส และประเทศเยอรมนี พนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนคดีอาญาโดยตรง หรือกำกับดูแลการสอบสวนของพนักงานสอบสวน และศาลสามารถลงมาตรวจสอบค้นหาความจริงด้วยระบบไต่สวน (Inquisitorial System) เพื่อเป็นการถ่วงดุลของการใช้อำนาจสอบสวนของพนักงานอัยการ

ส่วนประเทศเกาหลีใต้พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนแต่เพียงผู้เดียว แต่ในทางปฏิบัติพนักงานอัยการจะมอบให้พนักงานสอบสวนช่วยทำการสอบสวนในคดีความผิดทางอาญาทั่วไปที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน หรือที่เรียกว่าง่ายๆ คดีที่ไม่สำคัญ

และประเทศญี่ปุ่นพนักงานอัยการกับพนักงานสอบสวนจะร่วมกันสอบสวนโดยพนักงานอัยการจะกำกับดูแลการสอบสวน ทำให้การดำเนินคดีอาญาในประเทศฝรั่งเศส เยอรมนี ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้เป็นที่ยอมรับว่าบริสุทธิ์ยุติธรรมและมีประสิทธิภาพอย่างยิ่ง

ส่วนการดำเนินคดีอาญาในระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) เช่น ประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ตำรวจจะทำหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนแล้วสรุปสำนวนส่งพนักงานอัยการ ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าสำนวนการสอบสวนยังบกพร่องก็มีอำนาจสั่งสอบสวนเพิ่มเติมเหมือนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย แต่พนักงานอัยการสหรัฐอเมริกาอาจไม่สั่งสอบสวนเพิ่มเติม แต่สั่งให้เจ้าหน้าที่สืบสวนสอบสวนประจำสำนักงานอัยการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้

อีกทั้ง ในกรณีคดีสำคัญพนักงานอัยการสหรัฐอเมริกาสามารถเริ่มต้นสอบสวนคดีได้เอง โดยไม่ต้องรอให้พนักงานสอบสวนสอบสวนเสร็จแล้วส่งพนักงานอัยการ เห็นว่ากระบวนการสอบสวนฟ้องร้องเป็นกระบวนการเดียวกันทั้งหมดภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลของพนักงานอัยการ โดยกระบวนการสอบสวนฟ้องร้องแยกออกจากกระบวนการพิจารณาคดี และถือว่าผู้ต้องสงสัย หรือผู้ต้องหา หรือผู้ถูกกล่าวหา เป็นผู้บริสุทธิ์ จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดจริง (Principle of Presumption of Innocence)

ดังเช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 29 วรรคสอง บัญญัติว่า “ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิดและก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

อรุณพล ใหญ่สว่าง

Source :

โพสต์ทูเดย์

Date :

21 ส.ค. 2560 Page : ๗4

No :

คำแถลงการณ์ต่อศาล

มุมมองหมาย

สมพล ทองรุ่ง

สัปดาห์นี้ เป็นสัปดาห์แห่งประวัติศาสตร์ เป็นสัปดาห์ที่การเมืองห้ามกะพริบตาเป็นอันขาด อันเนื่องมาจากวันศุกร์ที่ 25 ส.ค.นี้ จะเป็นวันนัดตัดสินคดีการเมืองสำคัญ 2 คดีในวันเดียวกัน คือคดีทุจริตการขายข้าวในโครงการจีทูจี ซึ่งมีอดีตรัฐมนตรีบุญทรง เตริยาภิรมย์ และอดีตนายกการเมือง-ข้าราชการ รวมถึงเอกชนที่เกี่ยวข้องรวม 28 ราย และอีกคดีหนึ่งที่สำคัญที่สุด คือ คดีละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ระงับยับยั้งการทุจริตอย่างมโหฬารทุกขั้นตอนในโครงการรับจำนำข้าวที่เกิดความเสียหายหลายแสนล้านบาท ซึ่งจำเลยเป็นถึงอดีตนายกรัฐมนตรี (หุ่นเชิด) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร คดีนี้คำพิพากษาของศาลจะเป็นบรรทัดฐานสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของนักการเมือง โดยเฉพาะในระดับนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี ว่าแค่นั้นเพียงใดจึงจะถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

ทั้งสองคดีเป็นการพิจารณาพิพากษาโดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมือง ประกอบไปด้วย ผู้

พิพากษาในศาลฎีกาเป็นคณะพิจารณาตัดสิน 9 ท่าน แต่ละท่านล้วนเป็นผู้ทรงภูมิทรงความรู้ มีประสบการณ์ด้านการพิจารณาคดี การวินิจฉัยตัดสินคดีมาไม่น่าจะน้อยกว่า 30 ปี เชื่อชนมกินได้ว่าแต่ละท่านผ่านการสืบพยานมาเป็นอย่างดี ปาก มีความสามารถในการพินิจพิเคราะห์ได้ว่า ถ้อยคำที่พยานเบิกความต่อศาลนั้น เป็นความจริงหรือเท็จ โอกาสที่จะใช้ลวดลายบิดเบือนข้อเท็จจริงให้ศาลเชื่อ จึงเป็นไปได้ยาก ส่วนข้อกฎหมายนั้นไม่ต้องพูดถึง กว่าจะขึ้นเป็นผู้พิพากษาศาลฎีกาได้ ต้องพิจารณาคดีมาแล้วนับไม่ถ้วน นอกจากนี้ ศาลฎีกาเองยังมีข้อกฎหมายที่รวบรวมไว้อย่างครบถ้วนทุกประเด็น

ความร้อนแรงทางการเมืองเริ่มมาตั้งแต่ต้นเดือนที่มีมวลชนมาให้กำลังใจ จำเลยปูดแดงในการแถลงการณ์ปิดคดีด้วยวาจา เป็นการแถลงที่นักกฎหมายหลายคนวิจารณ์ว่า เป็นการพูดให้มวลชนที่สนับสนุนตนเองฟังเพื่อเรียกความสนใจ เรียกร้องความสงสารมากกว่าจะเป็นการแถลงการณ์ปิดคดี การแถลงการณ์ปิดคดีคืออะไร มีประโยชน์อย่างไร?

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแพ่ง มาตรา 186 บัญญัติว่า

“เมื่อสืบพยานเสร็จแล้ว ให้ศาลอนุญาตให้โจทก์แถลงการณ์ด้วยวาจาก่อน แล้วจึงให้จำเลยแถลงการณ์ด้วยวาจา ทบทวนข้อเถียง แสดงผลแห่งพยานหลักฐานในประเด็นที่พิพาท ต่อจากนี้ให้ศาลอนุญาตให้โจทก์แถลงต่อจำเลยได้อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ห้ามไม่ให้คู่ความแถลงการณ์ด้วยวาจาอย่างใดอีก เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

ก่อนพิพากษาคดี ไม่ว่าคู่ความฝ่ายใดจะได้แถลงการณ์ด้วยวาจาแล้วหรือไม่ คู่ความฝ่ายนั้นจะยื่นคำแถลงการณ์เป็นหนังสือต่อศาลก็ได้ แต่ต้องส่งสำเนานั้นๆ ไปยังคู่ความอื่นๆ”

การแถลงการณ์ปิดคดีจึงเป็นการสรุปพยานหลักฐานที่ได้สืบต่อผู้กันมาในศาล ด้วยการอธิบายให้เหตุผลว่าคดีฝ่ายตนควรจะชนะคดีเพราะเหตุผลใด พยานหลักฐานของอีกฝ่ายหนึ่งไม่น่าเชื่อถืออย่างไร การแถลงการณ์ปิดคดีเป็นการโน้มน้าวศาลให้เห็นคล้อยตามเหตุผลที่นำเสนอ

ในทางปฏิบัติคดีโดยทั่วไป เกือบจะไม่มีการขอแถลงปิดคดีด้วยวาจาเลย เหตุผลน่าจะเป็นเพราะศาลชั้นต้นเองไม่มีเวลาที่จะมารับฟังการแถลงปิดคดี

ด้วยวาจาได้ ในทางปฏิบัติจึงให้คู่ความ
ทำคำแถลงการณ์เปิดคดีเป็นหนังสือยื่น
ต่อศาลภายในเวลาที่กำหนด

บทบัญญัติในเรื่องการแถลงการณ์
เปิดคดีนี้ ได้ใช้ใช้แนวคิดอาญาด้วย
สำหรับคดีอาญา ในโครงการรับจำนำข้าว
เป็นคดีใหญ่ที่อยู่ในความสนใจของ
ประชาชน เมื่อคู่ความร้องขอ ศาลจึงให้

มีการแถลงเปิดคดีตามที่เป็นข่าวมาแล้ว
ในความเห็นส่วนตัว คำแถลงเปิด
คดีส่วนใหญ่ ไม่น่าจะมีผลกับการ
วินิจฉัยคดี เพราะการทบทวนหรือสรุป
พยานหลักฐานนั้น เป็นหน้าที่ของผู้
พิพากษาอยู่แล้ว ยกเว้นในบางคดีที่
ยุ่งยากซับซ้อน หลักฐานกำกวมมาก
ก็อาจมีผลกับการตัดสินของศาล

นอกจากมีการแถลงเปิดคดีแล้ว ใน
คดีอาญายังมีบทบัญญัติให้มีการแถลงเปิด
คดีด้วย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 174 ว่า
“ก่อนนำพยานเข้าสืบ โจทก์มี
อำนาจเปิดคดีเพื่อให้ศาลทราบคดีโจทก์
คือ แถลงถึงลักษณะของฟ้อง อีกทั้ง
พยานหลักฐานที่จะนำสืบเพื่อพิสูจน์
ความผิดของจำเลย เสร็จแล้วให้โจทก์
นำพยานเข้าสืบ

เมื่อสืบพยานโจทก์แล้ว จำเลยมี
อำนาจเปิดคดีเพื่อให้ศาลทราบคดี

จำเลย โดยแถลงข้อเท็จจริงหรือข้อ
กฎหมายซึ่งตั้งใจอ้างอิง ทั้งแสดง
พยานหลักฐานที่จะนำสืบ เสร็จแล้วให้
จำเลยนำพยานเข้าสืบ

เมื่อสืบพยานจำเลยเสร็จแล้ว โจทก์
และจำเลยมีอำนาจแถลงเปิดคดีของตน
ด้วยปากหรือหนังสือหรือทั้งสองอย่าง”

การแถลงเปิดคดี มักจะทำกันใน
คดีที่มีความยุ่งยาก ข้อเท็จจริงซับซ้อน
เข้าใจยาก เป็นการอธิบายปูพื้นให้ศาล
เข้าใจข้อเท็จจริงตามฟ้องว่า มีการ
กระทำความผิดอย่างไร มีพยานหลัก
ฐานใดบ้างที่จะนำสืบสนับสนุน แต่การ
ที่โจทก์แถลงเปิดคดีก็มีข้อเสีย คือ
ทำให้จำเลยรู้ว่า โจทก์มีพยานหลักฐาน
อะไรบ้าง ทำให้มีโอกาสหาพยานหลัก
ฐานมาหักล้างได้ตรงประเด็น

การแถลงเปิดคดีในคดีอาญาก็เช่น
กัน ในทางปฏิบัติคดีต่างๆ ไป มีน้อยมาก
ที่จะให้มีการแถลงเปิดคดี และโจทก์
เองก็คงไม่อยากจะเปิดแนวทางการ
ดำเนินคดีให้จำเลยทราบก่อน

สำหรับคดีแพ่ง ไม่มีบทบัญญัติให้
มีการแถลงเปิดคดี ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ
มีบทบัญญัติเรื่องการชี้สองสถานไว้ ซึ่ง
ศาลมีอำนาจที่จะสอบถามคู่ความใน
ประเด็นต่างๆ ได้อยู่แล้ว จึงไม่ค่อยจะ

มีความจำเป็นที่จะต้องมีการแถลงเปิด
คดีต่อศาล แต่ถ้าโจทก์เห็นว่าคดีมี
ความยุ่งยากซับซ้อนและประสงค์จะ
แถลงเปิดคดี ศาลก็น่าจะมีอำนาจให้
แถลงเปิดคดีได้

การชี้สองสถานในคดีแพ่ง คือ
การที่ศาลตรวจดูคำฟ้อง คำให้การ
และคำแถลงต่างๆ ของคู่ความ แล้ว
สรุปเป็นประเด็นข้อพิพาทไว้ว่า คู่ความ
เถียงกันด้วยเรื่องอะไร เพื่อเป็น
แนวทางให้คู่ความนำสืบพยานตาม
ประเด็นที่ศาลกำหนดไว้

คดีการเมืองทั้งสองคดี ได้ผ่าน
กระบวนการพิจารณาตามกฎหมายครบ
ถ้วนแล้ว เหลือเพียงขั้นตอนการ
วินิจฉัยและจัดทำคำพิพากษาจากองค์
คณะผู้พิพากษาคดีละ 9 ท่านเท่านั้น

ส่วนความร้อนแรงนอกศาลอัน
เกี่ยวกับการชนมวลชนมาให้กำลังใจ
จำเลยนั้น ไม่ใช่เรื่องที่ศาลจะต้องนำมา
ประกอบการพิจารณาตัดสินคดี และ
ไม่ใช่หน้าที่ของศาลที่จะห้ามปรามหรือ
สนับสนุน แต่เป็นเรื่องทางการเมือง
อันเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องดูแล
ความสงบเรียบร้อยในบ้านเมืองให้ได้

ความสงบต้องเกิดขึ้นได้ในบ้านเมือง
เพราะช็อกก็ออกอยู่แล้ว คสช. ■

Source : ไทยรัฐ (ข่าว)

Date : 21 ส.ค. 2560 Page : 10

No :

10 ไกล่เกลี่ย สุขขย จอกแก้ว ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนางรอง เป็นประธานไกล่เกลี่ยคดีกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ในโครงการ "ร่วมใจไกล่เกลี่ย เถลิงพระเกียรติ ๘๕ พรรษา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว" ที่ ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ศาลจังหวัดนางรอง.